

Knallhard Statsforvaltar-kritikk i «interne» dokument

Tysnes kommune var blant kommunane som i løpet av dei siste to åra møtte tidlegare landbruksdirektør hos Fylkesmannen, Ole Bakkebø. I møtenotata til Bakkebø kjem det fram krass kritikk mot Statsforvaltaren si handtering av arealforvaltning, men Statsforvaltaren sjølv meiner Bakkebø-notata ikkje er kvalitetssikra, og i utgangspunktet meint til internt bruk.

Øyvind.Bjerkestrandoyvind@tysnesbladet.no

Publisert: 01.12.2022 15:00

For kring to veker sidan skreiv [Bergens Tidende](#) om arbeidet den tidlegare landbruksdirektøren hos Fylkesmannen i Hordaland, Ole Bakkebø, gjorde i tida både før og etter han gjekk av med pensjon.

Fylkesmannen i Hordaland har i dag blitt til Statsforvaltaren i Vestland.

I løpet av 2020 og 2021 besøkte Bakkebø dei fleste kommunane i Vestland, og prata med rådmenn og ordførarar. Bakgrunnen for møta var å følgja opp kommunen i samband med kommunereforma. Men under Bakkebø sine møte vart det òg opna for andre tema, og i rapporten kjem det fram sterk kritikk mot Statsforvaltaren, særleg innanfor temaet arealforvaltning.

«Dette feltet fekk forholdsmessig stor merksemd på bortimot alle møta og utløyste eit rimeleg heftig engasjement. Tema kom på dagsorden av seg sjølv og bar preg av oppmagasinert frustrasjon», skriv Bakkebø i rapporten, som vart oversend til Statsforvaltaren fyrste gong i februar i år.

Tysnes-kritikk

I februar sende Bakkebø over både detaljerte møtenotat frå kvart enkelt møte med kommunane, samt ein kortare rapport som oppsummerer tilbakemeldingane frå kommunane.

Etter at Bergens Tidende omtalte saka, har «Tysnes» fått innsyn både i rapporten til Bakkebø, dialogen i etterkant mellom Bakkebø og kommunaldirektør hos Statsforvaltaren, Nils Erling Yndesdal, samt dei meir detaljerte møtenotata Bakkebø skreiv etter kvart kommunemøte.

Tysnes var blant kommunane Bakkebø møtte, og notata hans gjev uttrykk for sterke misnøye frå kommunen si side opp mot Statsforvaltaren si handsaming av plan- og byggjesaker.

«Statsforvaltaren vert opplevd som så strenge og firkanta som det er mogleg å forestilla seg», skriv Bakkebø frå Tysnes-møtet.

Dette møtet vart gjort i april 2020, og både ordførar Kåre Martin Kleppe og rådmann Steinar Dalland møtte Bakkebø.

I notata står det mellom anna at Tysnes kommune meiner Statsforvaltaren «vrir og vender på alt», og at kommunen er så lei av omkampar med Statsforvaltaren at dei heller ynskjer at plansaker skal gå raskast mogleg til avgjerd i kommunaldepartementet framfor å gå i dialog med Statsforvaltaren.

Mykje liknande og tilsvarende kritikk går også igjen i møtenotata gjort etter møta med dei andre kommunane. I oppsummeringsrapporten skriv Ole Bakkebø mellom anna at mange kommunar føler Statsforvaltaren har «liten forståelse for kommunen sine synspunkt», at dei «kjerner ikkje sitt fylke», «er tunge å få ut på synfaringar» og at Statsforvaltaren «ikkje makter å finne balansen mellom statlege og regionale interesser som dei er tillagt eit særskilt ansvar for».

Til «Tysnes» stadfestar ordførar Kåre Martin Kleppe at det var møte mellom Tysnes og Bakkebø i 2020, og at han kjerner seg igjen i innhaldet i møtenotatet.

– Eg synest notatet er presist slik eg hugsar møtet, seier han.

Bad om innsyn i mars

I mars bad Bergens Tidende om innsyn i dokumenta Bakkebø hadde sendt frå seg, men fekk avslag grunngjeve med at dokumenta var til internt bruk, noko det kan vera opning for i offentleglova. Fyrst i haust fekk BT innsyn i rapporten frå Bakkebø.

Til «Tysnes» forklarar Nils Erling Yndesdal at det skuldast at Statsforvaltaren først i august fekk tilgang på den oppsummerande rapporten, og at denne i seg sjølv ikkje vart vurdert som unntatt offentlegheit. Bakgrunnen for at Statsforvaltaren ikkje fekk tilgang til rapporten før i august, blir forklart med at versjonen dei opphavelig hadde fått frå Bakkebø ikkje var lesbar, og at dei dermed ikkje hadde tilgang til denne før Bakkebø sende den over på nytt i august.

Yndesdal meiner framleis at dei meir detaljerte møtenotata er å rekna som interne dokument, men at Statsforvaltaren har valt å gje innsyn også i desse i ettermakt av artikkelen i Bergens Tidende.

– Bakgrunnen for at me då gav innsyn i alle notata, var mellom anna den offentlege interessa som saka hadde fått, og at dette etter vår vurdering vog tyngre enn behovet for å skjerma desse interne, ikkje kvalitetssikra notata, seier Yndesdal til «Tysnes».

Står ikkje inne for innhaldet

Yndesdal fortel at Statsforvaltaren ikkje kan stå inne for innhaldet i møtenotata og rapporten til Bakkebø. Yndesdal forklarar at Bakkebø fekk oppgåva med å gå i dialog med kommunane, på bakgrunn av eit oppdrag frå det som den gong heitte kommunal- og moderniseringsdepartementet, men at oppdraget forsvann då det kom ny regjering på plass hausten 2021.

Då var i tillegg Bakkebø gått av med pensjon, noko som gjer at Yndesdal meiner Bakkebø har slutført rapporten som privatperson, og ikkje på oppdrag frå Statsforvaltaren.

– Statsforvaltaren kan ikkje stå inne for innhaldet i desse rapportane eller notata. Me meiner dette går fram av form, språk og ordbruk i notata, og vidare at notata ikkje er signerte og at det heller ikkje er brukt Statsforvaltaren sine malar. Me hadde ikkje avtale med vedkommande om å skriva ein slik rapport etter at arbeidsforholdet opphørde 1. september 2021, seier Yndesdal.

Dette gjer òg at Yndesdal ikkje ynskjer å kommentera innhaldet i dokumenta, inkludert kritikken som vert retta frå Tysnes kommune innanfor arealforvaltningsområdet.

– Me har ingen kommentarar til det som ein tidlegare medarbeidar har formulert i eit internt notat tilbake i april 2020, seier han.

«Tysnes» har vore i kontakt med Ole Bakkebø. Han er usamd med Yndesdal, og meiner at utarbeidning av rapporten var ein del av arbeidet hans ut 2021. I tillegg meiner han tilbakemeldinga frå kommunane bør ha stor verdi for Statsforvaltaren.

– Statsforvaltaren bør setja pris på opne, klare og presise tilbakemeldingar frå kommunar i Vestland innanfor eit komplisert saksfelt, seier Bakkebø, som elles ikkje ynskjer å kommentera saka.